

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi ödül geleneğini sürdürüyor

Üsküdar İletişim Fakültesi geçen yıl olduğu gibi bu yıl da yarışmalardan eli boş dönmedi. Üsküdarlı genç iletişimciler TRT'nin düzenlediği Geleceğin İletişimcileri Yarışması ile Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Aydın Doğan Vakfı'nın düzenlediği Genç İletişimciler Yarışması'nda derece elde ederek ödül geleneğini sürdürdüler.

TRT'nin Geleceğin İletişimcileri Yarışması'nda Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler Bölümü'nden Zeynep Şahin, Nilay Soysev ve

Rozerin Özbay, İnternet Yayıncılığı Kategorisi İnternet Sitesi Dalı'nda 'Güneşten Haber Var' isimli projeleri ile birincilik ödülünü kazandılar. Dilber Dural ve Ece İnci ise Haber Yayıncılığı Kategorisi İnternet Haberli Dalı'nda 'Uzmanlar Çevrim İçi Çocuk İstismarına Dikkat Çekiyor' isimli projeleri ile ikincilik ödülünün sahibi oldular.

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Aydın Doğan Vakfı tarafından bu yıl 31.si düzenlenen Genç İletişimciler Yarışması'nda ise Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden yedi öğrenci ilk üçe girerek finalist oldu. İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nazife Güngör Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencilerinden Ceyda Er, Dilber Dural, Emre Sertdemir, Merve Şişman, Nilay Soysev, Rozerin Özbay ve Zeynep Şahin'in finale kaldıklarını ifade etti.

HABERÜSKÜDAR

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi Sayı: 12 Yıl: 6 Mart 2021

6. Yüksek İnsani Değerler Ödülleri, sahiplerine takdim edildi

Üsküdar Üniversitesi Senatosu tarafından 24 altın değeri yaşatmak amacıyla kamuoyu tarafından alanında örnek olan kişi ve kurumlara verilen Yüksek İnsani Değerler Ödülleri, 6'ncı kez sahiplerini buldu. Sosyolog Prof. Dr. Beylül Dikeçilgil, Psikiyatri ve Nörofizyoloji Uzmanı Prof. Dr. Bilgen Taneli, Yazar Hayati İnanç, AHBAP Derneği Başkanı ve Sanatçı Haluk Levent ile Koronavirüs mücadelesinde hayatını kaybeden ilk sağlık kahramanımız Merhum Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu'na düzenlenen törende ödülleri takdim edildi.

Üsküdar Üniversitesi, Adalet, Dürüstlük, Şefkat ve Merhamet, Şeffaflık, Cesaret, Empati ve Sorumluluk, Güven ve Sadakat, Utanma, Alçakgönüllülük,

Yardımlaşma, Helalleşme, Selamlaşma, İçtenlik, Bağışlama, Cömertlik, Fedakârlık, Minnettarlık, Çoğulculuk, Katılımcılık, Özgürlükçülük, Hesap Verebilirlik, Uzlaşmacılık, Yenilikçilik, Vefa gibi 24 altın değeri yaşatmayı bir görev addediyor. Bu amaçla her sene Üsküdar Üniversitesi Senatosu'nun değer gördüğü kişi ve kurumlara Yüksek İnsani Değerler Ödülleri (YİDER)'i takdim ediyor.

Üsküdar Üniversitesi tarafından düzenlenen törende ödüller, Sosyolog Prof. Dr. Beylül Dikeçilgil, Psikiyatri ve Nörofizyoloji Uzmanı Prof. Dr. Bilgen Taneli, Yazar Hayati İnanç, AHBAP Derneği Başkanı ve Sanatçı Haluk Levent ile Koronavirüs mücadelesinde hayatını kaybeden ilk sağlık kahramanımız Merhum Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu'na verildi.

Prof. Dr. Nevzat Tarhan: "Üsküdar Üniversitesi 10 yaşında"

Üsküdar Üniversitesi'nin bu yıl 10'uncu kuruluş yıldönümünü kutladığını belirten Prof. Dr. Nevzat Tarhan, "6'ncı YİDER Ödül Töreni, üniversitemizin 10'uncu yılına denk geldi. Üsküdar kelimesinin tarihsel kökleri nedeniyle çok eski bir üniversite olduğumuz sanılıyor. Aslında az zamanda çok şeyler yaptık. İlk senemizde yaklaşık 700 öğrenci almıştık. Bu sene aktif öğrenci sayımız 22 binin üzerinde. Mezun olan öğrencilerimizin sayısı da 23 bin. 10 yıllık bir üniversite için iyi bir performans olduğunu söyleyebiliriz. Aynı tempo ve heyecanla devam etmek önemli" dedi.

Devamı Sayfa 2'de

Bir inekten mandıraya

8 sayfa

Köy öğretmeninin başarısı

10 sayfa

'Sporun cinsiyeti olmaz'

14 sayfa

6. Yüksek İnsani Değerler Ödülleri, sahiplerine takdim edildi

■ ÜHA

Üsküdar Üniversitesi Senatosu tarafından 24 altın değerli yaşatmak amacıyla alanında örnek olan kişi ve kurumlara verilen Yüksek İnsani Değerler Ödülleri altıncı kez sahiplerini buldu.

Prof. Dr. Beylül Dikeçligil

Türkiye'nin alanında en çok tanınan sosyologlarından Prof. Dr. Beylül Dikeçligil'e "Sosyal bilimlerde metodoloji, kültür, kadın sorunları ve aile alanlarında yaptığı çalışmalardan dolayı" Üsküdar Üniversitesi tarafından Yüksek İnsani Değerler Ödülü takdim edildi.

Gerçekleştirdiği sosyal ve bilimsel çalışmalarla toplumu Alzheimer hastalığı hakkında bilgilendirmeyi ve bilinçlendirmeyi kendine görev edinen Nöroloji Profesörü Dr. Bilgen Taneli'ye "Psikiyatrik bozuklukların elektronörofizyolojisi alanına yaptığı katkıları" dolayısıyla ödül verildi. Taneli, koronavirüs önlemleri nedeniyle törene katılım sağlayamadı.

Hayati İnanç

Katıldığı programlar, seminerler ve kaleme aldığı kitaplar ilgiyle takip edilen Yazar Hayati İnanç, "Toplum yararına hazırladığı kitaplar, programlar ve söyleşilerin yanı sıra Anadolu irfanına katkıları"ndan dolayı 6. Yüksek İnsani Değerler Ödülü takdim edilen isimler arasında yer aldı. Prof. Dr. Nevzat Tarhan tarafından ödül takdim edilen Hayati İnanç da Üsküdar Üniversitesi'ne teşekkür ettiği konuşmasında "Bu ödülün liyakatla değil lütufla verildiğini bilerek alıyorum ama yaptıklarımın değil de yapacaklarımın bir sorumluluğu için bir gösterge kabul ediyorum." dedi.

Prof. Dr. Bilgen Taneli

Sanatçı Haluk Levent, bireysel olarak başladığı sosyal sorumluluk çalışmalarına Ahbap Derneği çatısı altında devam ediyor. Bu bağlamda, yürütülen yardım çalışmalarıyla 7'den 77'e herkesin gönlünü fetheden sanatçı Haluk Levent'in kurduğu Ahbap Derneği'ne ödül verildi. Yoğun programı nedeniyle törene katılamayan Haluk Levent adına ödülü AHBAP Derneği İstanbul Şehir Başkanı Buse Vurucu aldı. HBAP Derneği Başkanı Haluk Levent ise ödülle ilgili duygularını törene gönderdiği video aracılığıyla paylaştı.

Haluk Levent

Merhum Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu'na ödül

Çapa Tıp Fakültesi'nde gördüğü koronavirüs tedavisi sırasında yaşamını yitiren İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Dahiliye Bilim Dalı Profesörü merhum Dr. Cemil Taşcıoğlu'na "Koronavirüsle mücadelede canlarını veren tüm sağlık çalışanları adına" ödül sunuldu.

7. Uluslararası İletişim Günleri gerçekleştirildi

■ Haber Üsküdar - Melisa Duygun

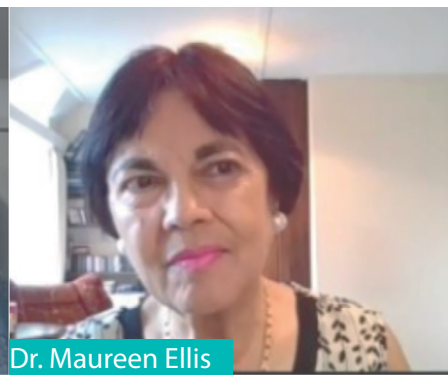
Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi 7. Uluslararası İletişim Günleri / Dijital Çağda İletişim Eğitimi Sempozyumu'nu gerçekleştirdi. Uluslararası ve yerli davetlilerin açılış konuşmaları ile başlayan ve iki gün boyunca devam eden sempozyum, Üsküdar Üniversitesi Kurucu Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan'ın kapanış konuşması ile sona erdi.

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı ve Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Nazife Güngör, kapanış oturumunda sempozyuma ilişkin şu değerlendirmelerde bulundu: "İletişim alanı medya sektörüne eleman yetiştiriyor. İyi bir televizyoncu olmak için de yaşadığı dünyayı çok iyi değerlendirmek zorunda. Gazeteciler herkesten önce düşünebilen, herkesten önce görebilen ve herkesten önce hissedebilen kişiler olmak zorunda. İyi bir vizyon ve çok yönlü görebilen sağlam bir formasyon gerekiyor. Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi olarak bunu yapmaya çalışıyoruz. İletişim alanına sanatsal alanlar da eklendi, bugünün ve geleceğin iletişimcisi iyi üretici ve yönetici olmak zorunda."

Gazetecilik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Süleyman İrvan, "Biz Z kuşağının hiç gazete okumamasından yakınırken, birdenbire bu doğal sürece biz de girmek zorunda kaldık. Çok farklı şeyler deneyimlemiş olduk. Yaşadığımız bu pandemi sürecinde eğitimin nereye gittiğini çok kestiremiyoruz. Kendimizi bu yeni duruma uyarlamak durumundayız.

Prof. Dr. Erik Knudsen

Dr. Maureen Ellis

Doç Dr. Salvatore Scfio

Prof. Dr. Peyami Çelikcan

Prof. Dr. Halil Nalçaoğlu

Emre Kızılkaya

Eğitimci olarak uyarlamak durumundayız, meslektaş olarak uyarlamak durumundayız, öğrencilerin öğreneceği bilgiler anlamında uyarlamak durumundayız." dedi

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Çizgi Film ve Animasyon Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hasip Pektaş, "Yeniye araştırmak yaratıcılık, özgün bir şeyler ortaya koymak çaba gerektirir. Bilgiyi fark ettirip nerede olduğunu gösterebiliriz. Öğrencilerin bir alanda çok iyi uzmanlaşmaları gerekir. O alanda en iyi söz söyleyen olmak zorundalar" dedi.

Sempozyumun kapanış konuşmasını yapan

Üsküdar Üniversitesi Kurucu Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan, sempozyuma katılım oranlarına bakıldığında çok başarılı bir sempozyum gerçekleştirildiğinin görüldüğünü söyledi.

Prof. Dr. Tarhan kapanış konuşmasında şunları söyledi: "Pandemi döneminde her alanda iletişimin önemi ortaya çıktı. İletişimcilere bu konuda önemli görevler düşüyor. Sosyal izolasyon değil fiziksel izolasyon olması lazım. Ancak psikolojik izolasyona dönüşüyor. Psikolojik izolasyon olunca da fiziksel mesafe açılıyor. Bu konuda iletişimcilerin önemli katkılarına ihtiyaç var.

Fikirtepe’de kentsel dönüşüm bitmek bilmiyor

■ Haber Üsküdar - Hasan Zahid Ezim

İstanbul’un Kadıköy ilçesine bağlı Fikirtepe mahallesi bugüne kadar yüzlerce habere konu oldu. Fikirtepe’nin sık sık haber olmasının temel nedeni ise yılan hikayesine dönen kentsel dönüşüm çabası. Haber Üsküdar’da geçen yıl yayımlanan, Muhammed Enes Yılmaz imzalı, “Fikirtepe’de kentsel dönüşüm krize çarptı” başlıklı haberde, yaşanan ekonomik krizin kentsel dönüşümü sektöre uğrattığı vurgulanıyordu.

İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi, 17 Ocak 2011 tarihinde aldığı kararla Fikirtepe mahallesini kentsel dönüşüm alanı ilan etti. İHA tarafından yayımlanan haberde, “Vatandaşların katılımıyla yerinde dönüşüm prensibiyle uygulanacak olan çalışma en büyük projelerden biri olarak hayata geçiyor. Belediye Meclisi’nde kabul edilen 1/1000 ölçekli Kadıköy Fikirtepe uygulama planı vatandaşlara yeni imkânlar sağlıyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nden yapılan açıklamaya göre, Türkiye’de ilk defa böyle bir kentsel dönüşüm planı uygulanacak. Vatandaş-özel sektör iş birliği ile uygulanacak olan yeni imar planları ile Fikirtepe’nin çehresi değişecek yaşam kalitesi yükselecek.”

Ancak olaylar beklendiği gibi sürmedi, İstanbul’un Kadıköy ilçesine bağlı Fikirtepe bölgesi adeta kentsel dönüşüm deneme tahtası haline geldi. 8 yıl önce başlayan dönüşüm sürecinin hâlâ tamamlanması bekleniyor. Bölgede binlerce vatandaş yeni ev hayali kurarken, elindekinden de oldu. Onlarca esnaf işinden, emeğinden ve kazancından oldu. Kimi müteahhitler mali sorunlar nedeniyle projelerini durdururken, kimisi de inşaatlarını yavaşlattı.

Fikirtepe’ye göçmenler yerleşti

Hürriyet gazetesinde 2019 yılında yayımlanan bir

habere göre, Afgan ve Özbek göçmenler Fikirtepe’deki eski, yıkılmaya yüz tutmuş evleri aylık 200-300 liraya kiralarak yaşamaya başladılar. Milliyet gazetesinde yayımlanan 29 Mayıs 2019 tarihli haber ise başka bir tehlikeye dikkat çekiyor. Gökhan Kam imzalı habere göre, “Kentsel dönüşüm nedeniyle boşaltılan ancak yıkılmayan binalar, sığınmacı ve kâğıt toplayıcıların evi haline geldi. Fikirtepe’de 9 yıldır devam eden kentsel dönüşüm nedeniyle harabeye dönen birçok evde Afgan, Özbek ve Suriyeli sığınmacılar yaşıyor. Sığınmacılar, Kadıköy veya Kadıköy’e yakın ilçelerden topladıkları kâğıt atıkları metruk haldeki bu binalarda depoluyor. Birçoğu kaçak olan depolar, belediye tarafından kapatılmasına rağmen faaliyetlerini sürdürmeye devam ediyor. Olası bir yangın tehlikesine karşı tedirgin olan mahalleli ise durumdan şikâyetçi.”

Mirel Kaya: “Bize verilen sözler tutulmadı”

Mirel Kaya Fikirtepe’de yaşıyor, çocuk giyim mağazası sahibi. Kendisine kentsel dönüşüm hakkındaki düşüncelerini soruyoruz. Mirel Kaya şunları söylüyor: “Çok mağduru. Buradaki herkes

mağdur. Bize verilen sözler tutulmadı. Müteahhitlerin haklı olduğu yerler de var. Mahalle temsilcileri diye bir şey oluşturdular. Bizi asıl mahveden onlar. E tabii bizim halkımızda da hata var, müşterimilatin bile daire isteyen oldu. Her şeyi geçtim, müteahhitlerimiz kiralılarımızı zamanında ödemediler, çekler verdiler, mağdur ettiler. 7 yıldır biz bunları çekiyoruz. Biz esnaf olarak da hiç mi hiç rahat değiliz. Tozundan, pisliliğinden, kamyon gürültülerinden hiç rahat değiliz. Her inşaatın bir pisliliği vardır, güzel şeyler istiyorsak katlanacağız elbette, ama senelerce değil. Bunun belli bir zamanı var, yapılıp ve biter. Bize sözler verildi, bazıları tutuldu bazıları tutulmadı. Halkı gönderdiler, kimse kalmadı burada. Ben aynı zamanda esnafım burada, ayağa kalkamıyoruz. Önceden kapıdan geçen insan sayısı ne kadardı şimdi ne kadar. Artık kimse kalmadı. Birileri artık bir şekilde bize ulaşsın. Bir şekilde yardım etsin, her şey düzene girsin. Kendi halkımız artık yok, gitti, çok değişik insanlar geldi. Önceden rahat rahat sokağa çıkabiliyordun, kapın açık durabiliyordun. Dükkan sahipleri de kiralarda düşüş yapmıyorlar. Ama buranın halkı gitti. En büyük müşterimiz buranın halkıydı. Mecbursun iş yapmaya. Her şey altüst oldu zaten, Covid de geldi iyice kötüleştik. Dairelerini verenlere benden tavsiye, avukatsız iş yapmasınlar. Müteahhitleri iyi araştırınlar, sözleşmeleri iyice okusunlar.”

Bayram Demir: “İlk imzaları biz attık, ama hala bitmedi, yıllardır bekliyoruz”

Bayram Demir de Fikirtepe’de yaşıyor. Kentsel dönüşümden o da dertli. “Kentsel dönüşümde halkımız çok mağdur” diye başlıyor anlatmaya. “Zengin müteahhitler daireleri yaptı, ama yarı bölümünü yaptı yarı bölümü hala inşaatla. Komuşularımızı gönderdiler, ne kiralılar ödeniyor ne de evler yapıldı. Bize verilen sözler tutulmadı. Yıllardır çekiyoruz bu çileyi.” Sizin daireniz kentsel dönüşüm girdi mi diye soruyoruz. “İlk imzaları biz attık, ama hala bitmedi, yıllardır bekliyoruz” diyor ve devam ediyor: “Yapılmayınca evler lüks olsa ne olur ki? Vatandaş mağdur olunca hiç güzel olmuyor. Fikirtepe diye geçmeyin, lokasyonu çok iyi bir yer burası. Vatandaş gönderdiler, binalarımızı yıktılar, sonra iflas ettik deyip ne kiramızı ödüyorlar ne de evlerimizi tamamlıyorlar. Allahtan benim evim yıkılmadı. Yoksa perişan olurum başka yerlerde.”

“Şile bezini değerli kılan üstündeki el sanatıdır”

■ Haber Üsküdar - Burcu Hançer

Şile Bezi Yaşatma, Koruma ve Geliştirme Derneği Başkanı ve el sanatları alanında usta öğretici Gülseren Sarı ile Şile bezi, Şile bezi işlemleri ve coğrafi işaret hakkında konuştuk.

Şile Bezi Yaşatma, Koruma ve Geliştirme Derneği Başkanı ve usta öğretici Gülseren Sarı, Şile bezinin ismini dünyaya duyurmuş kültürel bir miras olduğunu ve bu bezi asıl değerli kılan ve bütün dünyaya tanıtılmasını sağlayan şeyin üstündeki el sanatı olduğunu söyledi. Yapılan el sanatının yerli ya da yabancı birçok insan tarafından tanındığını, bu durumla gurur duyduğunu belirtti. Coğrafi işaretin de alınmasıyla dünyanın neresinde dokunursa dokunsun, işlenirse işlensin, adının Şile bezi olduğunu, İstanbul’un ilk ve tek coğrafi işaret patentinin Şile bezi ile alındığını vurguladı.

“Şile’nin önemli geçim kaynaklarındandı”

Gülseren Sarı, Şile bezi ile tanışma hikayesini şöyle anlattı: “1973 yılında evlenip Şile’ye gelin geldiğimde buradaki herkes Şile bezi yapıyordu. Bez, o zamanlar Şile’nin en önemli geçim kaynaklarından birisiydi. Benim de ilgim vardı, okulunu okumuştum. Eskiden herkeste olduğu gibi bizde de ekonomik sıkıntılar vardı. Ben de yapıp aileme katkı sağlarım diyerek başladım bu işe.” İlk önce tüccarlara dikiş diktiğini, 1977’de ise kendi iş yerini açtığını söyledi. O günden bugüne kadar bu işi yaptığını söyleyen Sarı, “Yaptığım işler Halk Eğitim Merkezi müdürlerinin dikkatini çekiyordu. Bana usta öğreticilik teklif ettiler, kabul ettim. 27 yıl Halk Eğitim Merkezi’nde Şile bezinin üstüne konulan işin, sanatın öğretmenliğini yaptım. Her zaman iddia ederim ki Şile bezini değerli kılan, dünyaya tanıtan üstündeki el sanatıdır” dedi.

“El sanatlarının ihracatı olmuyor”

Sarı, yaptıkları el sanatının ihracatının veya toptan satışının olamayacağını, çünkü kişinin eliyle ve gözüyle yapıldığı, tek tek işlendiği için herkesin aynı şekilde iş ortaya çıkaramadığını savundu. Aynı insan aynı işi tekrar yapmaya çalıştığında bile aynısı olmadığını ekledi. İhracat için tekdüze, denetimli atölyelerin açılması gerektiğini belirten Sarı, sözlerine şöyle devam etti: “Halk Eğitim Merkezi’nde öğretmenlik yaptığım sürelerde tekdüze atölyelerin açılması için çok çaba gösterdim ama sadece benimle olacak bir iş değil bu. Meselâ devlet ele alacak, 8-10 kişilik atölyeler kuracak,

insanlara sanatımızı öğretecek, biri başında duracak ve işin aynı kalitede çıkmasını sağlayacak, denetleyecek. Ama böyle bir şey olmadığı için de yapılan işler bizim yaptığımız kalitede çıkmıyor. Aynı kalitede çıkmadığı için de ne toptan satışı yapılabiliyor ne de ihracatı.”

“Geleneksel motifler yenilerini doğuruyor”

Gülseren Sarı, Şile bezinde 100’ün üzerinde geleneksel motifin bulunduğunu ve geleneksel derken kastedilenin eski kültürlerden gelen motifler olduğunu dile getirdi. Mustafa Kemal Atatürk’ün Şile’yi ziyareti sırasında özel işlenmiş gazi sofrası, çatlak kahve, hanım yanağı, samatya, ciğer deldi, fenerin kolları gibi bir sürü motif ismi olduğunu söyleyen Sarı, “Eskiden Şileli kadınlar aşkı, bereketi, nazarı işlemlere aktarırmış, duygularını böyle ifade ederlermiş. Eskiden çok göç olduğu için ve farklı medeniyetler yaşadığı için Şile’de birçok kültür bir arada. O kültürlerden de bu motifler doğmuş” dedi.

“Dokuma tezgâhları yeniden canlanıyor”

Yerel yönetimlerin bu işin canlanması için çaba sarf ettiğini, ancak yeterli olmadığını dile getiren Sarı: “Bundan 20 yıl önce, kaybolmuş olan tezgâhçılığı köylerimizde yeniden canlandırmak için dokuma kursları verilmeye başlandı. O kurslarda öğretmenler yetişti. Halk Eğitim Merkezi bu işi çok iyi bir şekilde yönetti. Belediye, Kadın Toplum Merkezi adlı üretim merkezini açtı ve bu vesileyle

tekrardan bazı esnaflar da kendi dokumalarını yapacak girişimlerde bulunmaya başladı” dedi.

“Nerede dokunursa dokunsun adı Şile bezi”

Coğrafi işaret için uzun yıllar süren bir uğraştan sonra 1976 yılında başvuru yapıldığını, ancak ilk yapan kişi yani kaynak bilinmediği için patentinin o zamanlarda alınamadığını söyleyen Sarı, “Benim de başkanlığını yönettiğim Şile Bezi Yaşatma, Koruma ve Geliştirme Derneği olarak 11 yıl önce hem geleneksel hem de yeni motifler için başvuruda bulunduk. Geleneksel motifler için bizim yeterli olmadığımız, dünyanın her tarafında bu motiflerin işlendiği ortaya çıktı ve patent alamadık. Ben de Şile’ye daha gelmemişken, Şile Bezi’nin ne olduğunu bilmezken, kendi gittiğim kız enstitüsünde bu motifleri işlemiştim” dedi. Eskiden yapılan başvurunun da katkısıyla yeni motiflerin coğrafi işaretini aldıklarını ve artık bu bez Türkiye’nin veya dünyanın neresinde dokunursa dokunsun adının Şile bezi olduğunu söyledi ve şöyle devam etti: “Çok emek verdik. Ancak gurur duyarak söylüyorum ki, Şile bezi İstanbul’un ilk ve tek coğrafi işaret patentini almış oldu. Ancak sadece coğrafi işaret almakla da olmuyor. Denetleniyor ve yapamadığın an elinden alınma

riski var.” Her şeyin para demek olmadığını, Şile bezinin kültürel bir miras olarak gelecek kuşaklara aktarılması gerektiğini belirtti.

Herkesin elini taşın altına koymasının önemli olduğunu vurgulayan Gülseren Sarı, “Şile ekonomisine en büyük katkıyı balık ve Şile bezi sağlar. Böylesine büyük bir değere sahip çıkmamak yanlış olur. Benim de bu işe bir nebze katkı olduysa ne mutlu bana” diyerek sözlerini sonlandırdı.

Merdiven altı maskecilik yeni iş alanı haline geldi

■ Haber Üsküdar - Özge Aktan

“Merdiven altı maskelere dikkat!” uyarısıyla neredeyse her gün yeni bir haber okuyoruz. Uzmanlar uyarıyor. Özellikle boyalı, desenli maskeler kanserojen madde içerdiğinden insan sağlığını tehdit etmekte. Boyasız ve renksiz olanlar da ne kadar güvenilir, tartışma konusu.

Tüm dünyayı tehdit eden Kovid-19 salgını sürecinde maske günlük yaşamımızın vazgeçilmezi haline geldi. Virüsten korunmada önemli rol oynayan maskelerin satışında salgınla birlikte büyük bir patlama yaşandı. Ancak, bakkalda, kuruyemişçi, hırdavatçı, seyyar satıcıda satılan bu maskeler ne kadar güvenli, kullananları ne kadar koruyor?

11 yıldır eczacılık yapan İlyas Zurnacı, merdiven altı maskeler hakkında kesin ve net konuşuyor, Kovid-19 sürecinin iyi yönetildiğini söylüyor: “Devletimiz üzerine düşen görevi başarıyla yerine getiriyor. Ancak maske konusu sıkıntılı. Merdiven altı üretim artınca devlet sistem çıkardı ama bir yararı olmadı. 50 tane maskenin 10-15 lira gibi

bir fiyata satılması mümkün değil. Biz eczanemiz olarak maskelerimizi anlaşmalı depolarımızdan temin ediyoruz. Bu depoların Sağlık Bakanlığı onayları mevcut. ÜTS (Ürün Takip Sistemi) Kaydı denilen bir sistem aracılığıyla alıyoruz maskelerimizi. İyi bir maskenin mutlaka 3 katlı ve filtreli olması gerekiyor.”

“Ürettiğimiz maskelerin koruyuculuğuna güveniyorum”

İlyas Zurnacı, maskelerde Sağlık Bakanlığı onayı gerektiğinden bahsediyor ancak sokak aralarında bile satılan maskelerin ne yazık ki böyle bir kaydı bulunmamakta. Biz de neler olup bittiğini merdiven altı üretim yapan bir atölye sahibine sorduk. İsmi ve iş yeri bilgisini gizli tuttuğumuz atölye sahibi, pandemi başlayınca 27 kişilik tekstil ekibinin işine son verip maske işine başladığını belirtiyor.

Kendi ürettiği maskelerin fabrika üretimi olduğunu söyleyen atölye sahibi, maskelerin koruyuculuğunun yüksek olduğunu ifade ediyor: “Biz büyük firmalardan paketli alıyoruz, makinede kesinlikle el değmeden hijyenik koşullarda üre-

tiliyor. Piyasada kalitesiz maskeler de var, sadece kazanç elde etmek isteyenlerin sattıkları. Bizim maskelerimiz hijyenik, orta katmanı ‘melt-blown’ denilen malzemeden yapılır. O filtrenin olduğu maske de güvenle kullanılabilir.” 50’li toptan satımını 12, perakende satımını 15 liradan yaptığını söyleyen atölye sahibi, ürettiği maskelerin koryuculuğuna güveniyor.

Olan yine Türk halkına oluyor

Eczacı İlyas Zurnacı 10-15 liraya tam korumalı maskenin olamayacağını belirtmişti. Ancak maske üreticisi atölye sahibi tam korumalı ve güvenilir maskelerini 12-15 lira aralığında sattığını belirtiyor. Üstelik marketlere, bakkallara verdiğini söylüyor. Market ve bakkallar da bu maskeleri 30-35 liradan aşağı satmıyor. Aşırı kazanç elde etmek için halkın sağlığıyla mı oynanıyor yoksa gerçekten maskeler ucuza üretilabiliyor mu?

Satın aldığınız maskelerin ÜTS kaydı var mı diye bakabilirsiniz

Sağlık Bakanlığı’nın Ürün Takip Sistemi (ÜTS) sayfasında satın aldığınız maskenin bilgilerini girerek ÜTS kaydı olup olmadığını görebilirsiniz. Eğer satın aldığınız ürünün ÜTS kaydı varsa bu maskeyi güvenli biçimde kullanabilirsiniz. Sözcü’de yayımlanan habere göre, TOBB Medikal Meclis Başkanı Mete Özgürebüz, Sağlık Bakanlığı Ürün Takip Sistemi’ne (ÜTS) kayıtlı 570 maske üreticisinin bulunduğunu belirtti. Özgürebüz, ÜTS’ye kayıtlı firmaların ürünlerinin Sağlık Bakanlığı’nın denetimine açık oldukları için daha güvenli olduklarını ifade etti. Hürriyet yazarı Sefer Levent, marketlere, bakkallara, güzellik merkezlerine, makyaj malzemesi satıcılarına, kuruyemişçilere, eczanelere, medikallere girip satıştaki maskeleri sorguladığını belirten bir yazı yazdı: “Bunu da cep telefonlarına indirilen Ürün Takip Sistemi (ÜTS) isimli uygulama ile yaptık. Çünkü Türkiye’de satışa çıkan tüm maskelerin ÜTS’ye kayıt olması gerekiyor. ÜTS maskenin tebliğle istenen tüm özellikleri taşıdığını yani sağlık açısından uygun olduğu gösteriyor. Ne yazık ki eczane, medikal ve büyük marketlerin bir bölümü dışında satışa çıkarılan birçok maskenin ÜTS’ye kayıtlı olmadığını gördük.”

Sokak müzisyenleri kısa çalışma ödeneği mağduru

■ Haber Üsküdar - Alihan Sivri

Onlar İstanbulun tarihi güzelliklerine güzellik katan, sokakları, caddeleri duygudan duyguya sürükleyen, yoldan geçen insanlara moral kaynağı olan sokak müzisyenleri.

Pandemi ile mücadele ettiğimiz bugünlerde eskiden olduğu gibi hemen her yerde, Taksim’de, Kadıköy’de, Beşiktaş’ta, metro duraklarında sokak müzisyenlerine rastlamak, onları dinlemek neredeyse imkânsız hale geldi. Sokak başında çalınan türküye, vapur seyahatinde söylenen seranatlara hasret kaldık. Salgının neden olduğu bu durum, sokak müzisyenlerine büyük zarar verdi. Tatlı ve kulağa hoş gelen sesler şimdi dört duvara esir oldular. Kimisi küstü, kimisi umudunu kaybetmeyip her şeye rağmen çalıp söylemeye devam ediyor.

Onlardan biri de Karaköy’ün Galata’ya yol olan merdivenlerin başında çalan genç müzisyenlerden Osman Ozan Adın. Yanına ulaştığımız esnada bizi yeni neslin popüler sanatçılarından Tuğkan’ın “Kusura Bakma” adlı şarkısı ile karşıladı. Sonrasında Robert Hatemo’nun dillere pelesenk olan parçası “Beyaz ve Sen” ile bizi büyüledi. Bu esnada biz de dayanamayıp ona eşlik ettik.

“Her ne kadar riskli bir durum olsa da buna mecburum”

Pandemi sürecinde zar zor görebildiğimiz sokak sanatçılarından birini yakaladığımız ilk fırsatta yanına gittik ve sormaya başladık. “Hayat nasıl gidiyor, halinden memnun musun?” Yaklaşık dört senedir sokakta şarkı söyleyen 19 yaşındaki Ozan, “Müzik benim iyi olma sebebim, şu an iyiyim çünkü şarkı söylüyorum, ama yarın?”

diye sorarak aslında röportajın kısa özetini çıkarmış oldu.

Üniversite öğrencisi olan Ozan, “Benim müzik dışında bir gelirim yok. Annem ve babamdan en son ne zaman harçlık aldığımı hatırlamıyorum bile. O kadar alıştım ki kendi kendime kazanmaya, bir müddet sonra evin giderlerine yardım etmeye başladım” dedi.

Sigortasız çalışan sokak müzisyenleri kısa çalışma ödeneğinden yararlanamıyor

Pandemi sürecinde müzisyenlerin yaşadıkla-

rı muğdiyetleri kısmen de gidermek amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından verilmeye başlanan kısa çalışma ödeneğinden sigortaları olmadığı için sokak müzisyenleri yararlanamıyor.

Kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan müzisyen, “Bu durum gerçekten çok can sıkıcı, bakmayın 19 yaşında olduğuma, hayallerim var ve bunları gerçekleştirmek için para kazanmam gerekiyor. Haliyle bu durumdan faydalanamadığım için de üzülüyorum, keşke bir çaresini bulsalar. Haksızlık olarak görüyorum bunu” ifadelerinde bulundu.

Kendisi gibi mağdur olan arkadaşlarını da unutmayan genç müzisyen, “Arkadaşlarımdan bir tanesi, daha doğrusu ben ona ağabey diyorum, benden yaşça büyük, yıllardır bu işi yapıyor, sokakta tanışmıştık, pandemi öncesi çektiği krediyi şimdi ödeyemediği için sokaklarda yatar vaziyete geldi. Aynı zamanda mekânlara da çıkıp şarkı söylüyordu. Mekanlâr da kapanınca tatsız gelişmeler kaçınılmaz oldu.”

Sosyal medyadan umutlu olan Ozan, “Artık hayatımızda sosyal medya diye bir gerçek var. Bunu inkâr etmek olmaz, özellikle benim gibiler için bulunmaz bir nimet. Karantina dönemi boyunca uğraştığım YouTube kanalım iki bin aboneyi geçti ve yavaş yavaş oradan da para kazanmaya başladım. Aslında kafasını kullanmayı bilene çok büyük imkânlar sunuyor, ben de bunu değerlendirmek isteyenlerden biriyim” ifadelerini kullandı.

Son olarak, “öncesi sonrası” diye bir soru sordumuzda genç Osman Ozan Adın şunları söyledi: “Öncesi parlak ışıklı, sonrası kuyu dibinde görünen pırıldı.”

Kündekâri sanatını yaşatmaya çalışıyorlar

■ Haber Üsküdar - Rabia Gür

Bilimsel ve teknolojik ilerlemelerin ekonomik hayata yansımaları, bireylerin ve toplumların yaşamını derinden etkiliyor, bireylerin üretim ve tüketim tercihlerinin yanında önceliklerinin de tamamen değişmesine neden oluyor. Değişen koşullara ayak uyduramayan meslekler ve el sanatları yavaş yavaş yok olup gidiyor.

Geleneksel Türk el sanatlarının bazı dallarının yok olma riskiyle karşı karşıya kalmalarının birçok sebebi var. Usta-çırak ilişkisi çerçevesinde kuşaktan kuşağa aktarılan bu meslek ve sanat dallarında yetiştirecek yeni bireyler bulunamaması en önemli sebeplerin başında yer alıyor.

Yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan geleneksel el sanatlarından biri de kündekâri (kakmacılık) sanatı. Belki birçok insanın ismini bile duymadığı bu gelensek el sanatı ilgisizlik nedeniyle yok olup gitmek üzere. Geometrik şekillerde kesilmiş küçük ahşap parçalarının çivi ve tutkal yardımı olmadan yalnızca birbirlerine geçirilmeleriyle düz yüzeyler elde etmeyi amaçlayan bir ağaç işleme sanatı olan kündekâri daha çok kapı, pencere ve dolap kanatlarıyla minber ve kürsülerde kullanılıyor.

“Günümüz nesli sabır ve sebatla çalışmıyor”

Uzun yıllar İstanbul Teknik Üniversitesi’nde Türk Dili Bölümü’nde öğretim görevlisi olarak çalıştıktan sonra emekli olan, Kültür Bakanlığı’nda ahşap sanatçısı olan kündekâr Şehmus Okur, yaptığı işlerde kendi tekniğini uyguluyor. Sanatçı, ailesinden gelen sanat birikimiyle sedef, edirnekâri, kündekâri, oyma ve kakma usulleriyle şimdiye kadar yüzlerce çalışmaya imza attı. Kündekâri sanatının zorluklarını dile getiren Okur, bu sanatın bilgi, zevk, sabır, problem çözme becerisi ve yaratıcılık gerektirdiğini belirtiyor.

Şehmus Okur

El sanatlarının birçoğunda olduğu gibi kündekâri sanatı da kuşaktan kuşağa aktararak devam ediyor. Kündekâri ustası Şehmus Okur, yetiştirdiği bazı ustaların olduğunu ama sayılarının çok az olduğunu ifade ediyor, “Bu sanatı icra etmek ve devam etmesini sağlamak maksadıyla akademi kurmayı çok istedim, ancak bu hayalimi gerçekleştirmeye gücüm yetmedi. Maalesef bugünün nesli sabırla ve sebatla çalışmadığı için yetiştir-

mek üzere çırak bulamıyorum. Sanatkârın emeğinin karşılığını alacağı bir şeyler olursa sanatkâr şevkle devam eder yoksa o sanat ilerleyemez” diyor. Kündekâri sanatının bütün dünyaya gururla sunulacak Türk el sanatlarından biri olduğunu ifade ediyor.

El sanatları yeni projelerle gelecek kuşaklara aktarılıyor

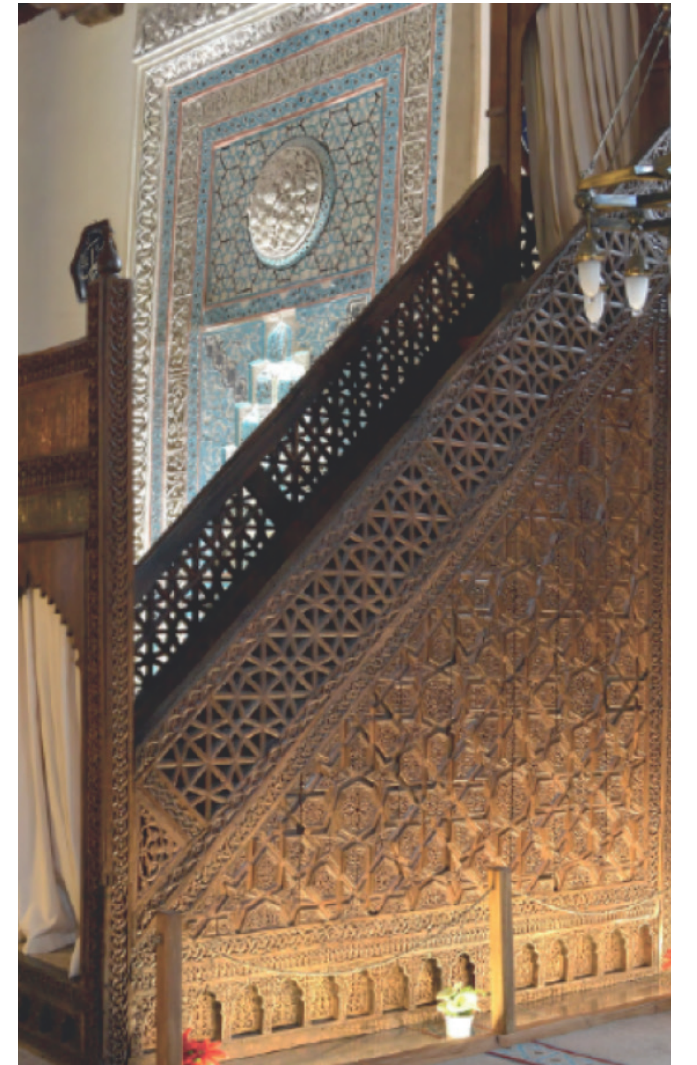
Kündekâri sanatı da dahil olmak üzere Türk el sanatlarının kaybolmaması için hiç çalışma yapmıyor değil. Maliye Bakanlığı’nın 2012’de aldığı bir kararla geçimini geleneksel el sanatlarıyla sağlayan esnafa gelir vergisi muafiyeti sağlanıyor. İŞKUR ile İlçe Halk Eğitim Merkezleri işbirliği ile projeler yürütülüyor.

Kündekâri sanatı hakkında ayrıntılı bilgiler

Kültür ve Turizm Bakanlığı’na bağlı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü web sayfasında kündekâri sanatına ilişkin şu bilgiler yer alıyor:

“Kündekâri, geometrik biçimlerde kesilmiş küçük ahşap parçaların büyük bir yüzey oluşturmak üzere birbirleriyle geçmeli olarak birleştirildiği ağaç işleme sanatıdır. Anadolu’daki ilk örneklerine Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde rastlanan Kündekâri sanatının en çok kullanıldığı yerler kapı kanatları, pencere kapakları, vaaz kürsüleri ve özellikle minber aynalıklarıdır. Kündekâri, büyük ve dekoratif yüzeyler elde etmek için ağaç malzemenin ortamın nem ve ısısından en az etkilenecek şekilde küçük parçalar haline getirilerek yeniden birleştirildiği bir tekniktir. Bir çatma tekniği olan kündekâri, çokgen, baklava ve yıldız biçiminde olan içi arabesk kabartmalı ahşap parçalarla yapılır. Geometrik ahşap parçalar negatif veya pozitif geçmelerle birbirine bağlanır, yapılacak parça bir uçtan başlayarak sepet gibi örülür. Kündekâride, bezeme kompozisyonu geometrik bir şemaya dayalıdır. Kündekârinin daha az ustalık isteyen taklidi uygulamaları da mevcuttur. İç mekânda kullanılacak kündekâri ürünlerde, ceviz,

şimşir, armut, kiraz, maun gibi ağaçlar kullanılıp bezemelerde abanoz, maun, altın varak, bağa, gümüş, sedef, fildişi gibi malzemeler kullanılır. Dış mekânda ise sert hava şartlarına dayanıklı meşe, maun, ireko, dişbudak gibi ağaçlar tercih edilir. Kündekâri eserler uzun ömürlü sanat ürünleridir; çünkü bu ürünler geçmeli teknikle yapılmaktadır. Burada ustanın ağaç bilgisi ve el becerisi önem kazanmaktadır. Siirt Ulu Camii Minberi (1129), Ankara Arslanhane Camii Minberi (1289), Ankara Ahi Elvan Camii Minberi (1382) gibi eserlerde kündekâri örneklerine rastlanmaktadır. Günümüzde de yurt içinde ve yurt dışında çeşitli yapılarda uygulanmış örnekleri vardır.”

Bir inekle başladı, 10 yılda 27 inek sahibi oldu

■ Haber Üsküdar - Merve Baş

İstanbul'un Şile ilçesi Satmazlı köyünde yaşayan Fatma Pekşen, Şile'ye gelin geldikten sonra hayvancılığa başladı. Bir inek ve 2 dana ile bu işe adım atarak 10 yılda 27 büyükbaş hayvan sayısına ulaştı. İneklere gözü gibi bakan Pekşen, sağlığı yerinde olduğu sürece hayvancılığa devam edeceğini söyledi.

İstanbul'un Şile ilçesi Satmazlı köyünde yaşayan evli ve 1 çocuk annesi Fatma Pekşen Ordu'da doğdu, bir süre İstanbul'da yaşadı, Şile'ye gelin geldi. Kayınpederi ve kayınavlidesi hayvancılık yapan yaşlı insanlardı, onların artık güçleri yetmeyince eşi ve oğlunun da yardımıyla bir inek ve 2 dana ile hayvancılığa ilk adımı attı.

Fatma Pekşen 10 yılda 27 inek sahibi oldu. Küçük bir aile işletmesi olarak ellerinden geleni yaptıklarını söyleyen Pekşen; "Hayvancılık bedensel olarak kadın için ağır bir iş ama yılmadan çalışıyorum ve işimi seviyorum. Hayvanların her gün düzenli olarak bakımlarını ve kontrollerini yapıyorum, tek tek ilgilenerek yemlerini, sularını kontrol ediyorum, onlarla vakit geçirmek huzur veriyor bana. Sıkıntımı, stresimi onların yanında unutuyorum. Hayvan sevgisi başka bir duygu. Şu an hem ev hanımı hem de hayvancılıkla uğraşıyorum. Aynı zamanda kendimize ait arazilerde sebze ve meyve üretimi de yapıyorum. Her kadının isteyince her işi başarabileceğine inanıyorum. Sağlığım yerinde olduğu sürece, gücüm yettiğince hayvancılığa devam edeceğim" dedi.

"Kar yağmadığı sürece dışarıda otlanıyorlar"

Sekiz tane sağmal ineklerinin olduğunu söyleyen Pekşen konuşmasını şöyle sürdürdü; "İneklerimizi çok soğuk olmadığı, kar yağmadığı müddetçe dışarı çıkarıyoruz. Ama Karadeniz'de mesela bizim o tarafta inekleri kapatırlar. İklim yüzünden beş altı ay içeride kalırlar. İneklerimizi köyümüzün içinde dağlık alana otlamaya bırakırız, akşama doğru da kendileri gelirler. Gelmedikleri zamanlar da olmuyor değil tabi ki. Meselâ geçenlerde saat geç olmuştu, inekler gelmemişti. Bir arkadaşım la motosikletle hayvan aramaya gittik Eskidere'ye. Domuzlar var, domuzları ben duyuyorum o da duyuyor ama birbirimize söyleyemiyoruz. Motosikletten düştük, kalktık köye gelene kadar birbirimize domuz var diyemedik. Bunun gibi zorlandığımız zamanlar da oluyor."

Hayvanların ölümünden etkilendiğini söyleyen Pekşen, "Doğumlar da sıkıntılı olabiliyor. Geçen sene bir ineğimiz veteriner sayesinde doğurabilirdi, doğum 1 saat sürdü, buzağı sağlıklı bir şekilde doğdu. Annesi 15 gün sonra ayağa kalkabildi ama yaşayamadı. Beni en çok üzen, kaybettiğimiz inekler oldu" diyerek üzüntüsünü dile getirdi.

"Bu araziye melezler daha uygun"

Bizim buraya çok sütü olan hayvan gitmiyor, melezler daha uygun oluyor diyor Pekşen, "Arazilerin dik oluşundan dolayı inekler kendilerini zor taşıyor. Burada otlanabilmesi ve dolaşabilmesi için hayvanın çok sütünün olmaması gerekir. Kurbanlık için de genelde simental (sarı alaca) tercih ediliyor ama ben çok tercih etmiyorum. Çünkü çok fazla büyüyor, herkesin bütçesi ona yetmeye biliyor, maliyeti de yüksek oluyor. Yerli hayvanları daha fazla tercih ediyorum, müşterisi daha iyi bulunuyor" diye ifade etti.

"Süt yemi vermiyoruz"

Yetersiz beslenmenin süt verimi ve hayvanın sağlığını olumsuz yönde etkilediğini, aşırı beslenmenin ise hem maliyetleri artırdığını hem de hayvanın sağlığını olumsuz etkilediğini vurgulayan Pekşen, çayır ve meralarda otlanan ineklerin düzenli beslenmesi, taze su ihtiyaçlarının karşılanması gerektiğini söyleyerek, taze otların süt üretimi için çok önemli olduğunu belirtti. Pekşen konuşmasına şöyle devam etti: "Sabah dışarıda olan ineklere saman üzerine yemlerini koyarız, arpa, mısır küspesi ve kepeği karıştırıp veriz.

Süt yemi vermeyiz, genelde sağlıklı hayvanlara süt yemi verirler, bu da sütün kalitesini düşürür, rengini beyazlatır. Süt yemi verilmediğinde süt daha yağlı olur. Bizim ineklerimiz melez olduğu için günlük 35 kilo süt çıkıyor. Süt sağıldıktan sonra şişelere doldururuz, Haftanın iki günü sipariş alırız, isteyenlere götürürüz, genelde müşterilerim alır. Kalan sütleri ise peynir ve tereyağı yaparak değerlendiririz."

"Et ve süt en önemli besinlerdir"

Türkiye'nin hayvansal ürünlerinin varlığı ve çeşitliliği bakımından önemli bir potansiyele sahip olduğunu söyleyen Pekşen, "İnsanların sağlıklı beslenebilmeleri için aldıkları gıdaların içinde hayvansal besinlerin olmasının yararı var, et ve süt en önemli besinlerdir. Ülkemiz, iklim yapıları ve farklı ırklardan çeşitli hayvanların varlığıyla hayvancılık konusuna ayrı bir önem vermesi gereken bir yerdedir. Hayvancılık insan hayatında ve ülke ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Bu yüzden tarım ve hayvancılık olmazsa karnımızı doyuramayız. Üretim yapmalıyız ki başkalarının ürettiğini tüketmek zorunda kalmayalım. Süt inekçiliğinin kârlı bir iş olduğunu da söyleyebilirim. Ancak kazanç elde edebilmek için yetiştireceğimiz hayvan ırkına, kalacakları yerlere, hayvanların sağlık kontrollerine, yemlerine, otlama alanlarına kadar önemli detayların düşünülmesi gerekiyor. Gereken önem verilmezse süt verimi düşer, hayvanlar hastalanabilir, ölebilir, kazancınız düşebilir" şeklinde konuştu.

Kunduracı İsmail Demirbaş: Mesleğin son askerleriyiz

■ Haber Üsküdar - Sema Vanlı

Eskilerin başarılı mesleği olan ayakkabıcılık, diğer adıyla kunduracılık, günümüz tüketim çağında fabrikasyon ayakkabalara karşı varoluşunu sürdürmeye çalışıyor. Günümüzde mesleğin geldiği durumu ve yaşanan sıkıntıları Samsun'da 35 yıldır kunduracılık yapan İsmail Demirbaş'a sorduk.

İsmail bey sizi tanıyabilir miyiz? Mesleğe nasıl başladınız?

35 yıldır Samsun'da Demirbaş Kundura olarak 3 kardeşim ile beraber hizmet veriyoruz. Mesleğimizi babamızdan devraldık, ona da babasından kalmış. Kardeşlerim ilkokuldan sonra başladılar ben de liseyi bitirdikten sonra katıldım. O zamanlar baba mesleğini sürdürmek önemliydi.

Eskiye göre müşterilerinizde ne gibi değişiklikler var? Örneğin ayakkabı tamirini yaptırılanlar azaldı mı?

Çok azaldı. Deri ayakkabı giymenin çok değerli olduğu bir dönemde büyüdük ve mesleği öğrendik. İnsanların ayakkabılarını her akşam evde boyadığı dönemdi (gülüyor). İnsanlar giydiklerini senelerce kullanmak için özen gösterirlerdi. Terziler ve biz kunduracılar çok yoğun çalışırdık. Şimdi ise modanın çok hızlı değiştiği fabrikasyon ve ucuz ürünler mevcut. Özellikle gençler tamire para vermek yerine yenisini almayı tercih ediyorlar.

Sadece tamir mi yapıyordunuz?

Eskiden tamir dışında özel siparişlerimiz çoktu. Samsun'da Çarşamba Ayakkabısı meşhurdur. Sadece bu ayakkabının siparişine yetişemediğimiz dönemlerimiz oldu. Şimdi yok denecek kadar az, özel siparişleri de ayağı sorunlu olanlar için yapıyoruz.

El emeği bir iş yapıyorsunuz, eskiye göre iş

gücünüz de azaldı mı? Makineler hayatınızı kolaylaştırdı mı ve siz bu süreçte nasıl değiştiniz?

İş gücümüz tabii ki azaldı, teknoloji çok etkili değil, yenilik yok, sadece güçlü yapıştırıcılar çıktı, mevcut makineler var. Markalara hizmet veriyoruz ama yine de emeğimizin karşılığını kazandığımızı söyleyemeyiz.

Size göre bu meslek 50 yıl sonra olacak mı?

Eskiden 8-10 kişi çalışıyorduk, şimdi 3 kişiyiz. Babamızdan devraldığımız mesleğimizi çocuklarımıza bırakamayacağız, çünkü onların hedefleri ve hayalleri başka. İş alanları çeşitlendiği için istediğimiz gibi çıkraklar da yetiştiremiyoruz ve maalesef mesleği sevdiremiyoruz. Teknoloji hızlı geliyor, insanlar birçok şeye çabuk ulaşıyor ve çabuk sıkılıyor. Bunları düşündükçe mesleğin son askerleri olduğumuzu düşünüyorum.

91 bin kahvehane pandemi mağduru

■ Haber Üsküdar - Başak Ufuk Kaba

Ticaret Bakanlığı'ndan aldığımız güncel verilere göre Türkiye'de 91 bin kahvehane bulunuyor. Pandemi sürecinde en çok güçlük çeken iş yerlerinin başında gelen kahvehane esnafının seslerini duyan kimse yok.

16 Mart 2020 tarihinde İçişleri Bakanlığı'nın 81 il valiliğine gönderdiği genelge ile kahvehane, kiraathane, kafe, kafeterya ve insanların sosyalleşmesini sağlayan birçok yer faaliyetlerini geçici olarak durdurmuştu. 2 buçuk ay kadar kredi dışında hiçbir destek olmadan yaşamaya çalışan kahvehane esnafına, normalleşme adımları doğrultusunda 1 Haziran 2020 tarihinden itibaren faaliyetlerine tekrar kontrollü bir şekilde başlayabilecekleri

müjdesi verildi. Ancak yayımlanan genelgede, kahvehanelerde iskambil, okey, tavla gibi oyunların oynanmasının yasak olduğu ifade edildi.

18 Kasım'da, Kovid-19 salgının yeniden yükselişe geçmesi üzerine İçişleri Bakanlığı yeni bir genelge yayımladı ve kahvehanelerin 20 Kasım'dan itibaren yeni bir açıklama yapılana kadar kapandığı duyuruldu.

Medyada yer alan haberlerde Türkiye'deki kahvehane sayıları konusunda çok farklı rakamlar söz konusu. 700 bin kahvehane olduğunu iddia eden haberler bile var. Türkiye Kahveciler Federasyonu'ndan aldığımız bilgilere göre ise 85 bin kahvehane bulunuyor. En doğru ve güncel rakamları

alabilmek için CİMER üzerinden başvuru yaptık. Ticaret Bakanlığı Esnaf, Sanatkarlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü tarafından verilen bilgiye göre Türkiye'de 91 bin 321 kahvehane bulunuyor.

Yasakların kalkmasını beklerken tamamen kapatıldılar

8 Kasım 2020'de tedbirler alınarak oyun yasağının kalkması gerektiğini belirten Türkiye Kahveciler, Kiraathaneciler, Büfeciler Federasyonu Genel Başkanı Murat Ağaoğlu, "Bu süreç tüm esnafı yordu ancak en çok etkilenen servisçiler ve kahveciler oldu. Esnafımız gerçekten çok zor durumda, bu zor durumdan bir an önce çıkmamız lazım. Hijyen kurallarına uyulduğu takdirde kahvehaneler neden açılmasın?" demiş ve "Covid-19 salgınından şüphesiz en fazla mağdur olan esnafımız kahvehane işletmecileridir" açıklamalarında bulunmuştu. Antalya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (AESOB) Başkanı Adlıhan Dere de, "6 aydır kahvehaneler kapalı, sadece çay demleyip satıyorlar. Eskiden demlikleri yetiştiremiyorlardık, şimdi ise demliklerimizi bile bitiremiyoruz" demişti. Fakat bu açıklamaların üstünden 10 gün geçmeden kahvehaneler tümenden kapatıldı.

Kahvehaneyi fotoğraf çekmemiz için açıp sonra tekrar kapattılar

Beykoz Merkez ve Yalıköy'de bulunun kahvecilerle konuşup dertlerini dinledik. Bahsettiğimiz sıkıntıları dışında borçlarını başka borçlarla kapattıklarını ve malum koşullarda işsiz kaldıkları için iş aradıklarını eklediler. Verilecek olan kira desteğinin yeterli olmayacağını söyleyen esnaf, fotoğraf çekmemiz için birkaç dakikalığına kepenklerini açıp geri kapattı. Çünkü kahvehaneleri açık bulundurmanın cezası var. Ama esnafın değil ceza-ya, artık borçlara dahi verecek parası kalmamış.

Reality şovlar kurgu mu gerçek mi?

■ Haber Üsküdar - Ravza Nur Kansız

Programlarda izlediğimiz bazı olağan dışı olaylar izleyicileri "Bu kadarı da gerçek olabilir mi?", "kurgu mu izliyoruz?" şeklinde sorulara yöneltiyor. Kurgu olduğu ispat edilmiş olan 'Kismetse Olur', 'Zuhal Topal'la' gibi bazı izdivaç programları izleyicilerin güvenini sarstı. Yayımlandığı dönemde oldukça popüler olan Kismetse Olur programının gelin adaylardan Melis Buse Betkayan, Kanal D'de yayımlanan Müge ve Gülşen'le 2. Sayfa programında "Her şey kurguydu, biz cast ekibiydik" demişti. Fox TV'de yayımlanan Zuhal Topal'la programında da nikah memuru olarak oturtulan kişinin programda çalışan şoför olduğu anlaşılmıştı.

Esra Erol'da programının istihbarat şefi Özkan Yıldırım'a konuların nasıl belirlendiğini sorduk: "İstihbarat için kurulmuş bir telefon sistemimiz var. Her gün yüzlerce arama geliyor, gelen aramalar havuzda birikiyor. Sırasıyla hepsine dönüş yapmaya çalışıyoruz. Alanımıza giren konular hemen not alınıyor. Evlilik vaadiyle dolandırıcılık, boşanma, aile içi kayıp gibi durumlar söz konusuysa hemen ilgili birime aktarıyoruz. Aynı zamanda bağışlar, programdaki mağdurlar ile ilgili ihbarlar da istihbaratın alanına giriyor."

İçerik sorumlusu: "Mağdurları arayarak olayları detaylıca öğreniyorum"

İçerik sorumlusu Gözde Erden, mağdurlarla görüşme ve programa çağırma sürecini şöyle anlattı: "İstihbarattan bana gelen kayıp, dolandırıcılık, boşanma gibi program içeriğine uygun olan olayları tek tek okuyup süzgeçten geçiriyorum. Daha sonra mağdurları arayarak olayları detaylıca öğreniyorum. Telefonla konuşup öğrendiğim olayların mağdurlarını, ulaşım masraflarını karşılayarak programa davet ediyorum ve mülakata alıyorum. Bu kez yüz yüze tüm olaylar konuşuluyor ve olay akışı istihbarat çalışanımız tarafından, ekleme yahut çıkarma yapılmaksın mağdurun anlattığı şekilde not alınıyor. Not alınan akış ise, Esra Erol'a gönderiliyor ve böylece son kararı o vermiş oluyor. Uygun görürse, olay programın konusu oluyor."

Yayın sürecini ve mağdurları takip eden genel koordinatör Ömer Üstüner, programın kurgudan uzak olduğunu ifade ediyor: "İstihbarattan programa çıkışa kadar, mağdurun yaşadığı mağduriyete hiçbir şekilde müdahale etmiyoruz. Olay neyse o gösteriliyor. Bazı olaylarda yayın öncesi birbiriyle karşılaşmaması gereken iki taraf oluyor. Meselâ güncel olaylardan örnek verirsem, mağdur Turgay doğumdan sonra çocuğunu satan Emine'den çocuğunu istiyor. Bu durumda biz Turgay ile Emine'yi ayrı yerlerde tutmaya ve karşılaştırmamaya çalışıyoruz. Sorun çıkmaması ve olayın yayın anına saklı kalması için. Bir başka

önemli husus, yayına çıkması gereken kişi yayına çıkmaktan son dakikada vazgeçebiliyor. Bu durumlarda, kişi haksız dahi olsa cesaret verici cümleler kullanıyoruz."

Program yapımcısı: "Kurguya ihtiyaç yok"

Program yapımcısı Emrah Irmak, kurgu mu konusunu şöyle aktarıyor: "İzleyicilerimiz haklı olarak güvenemiyor ve izlediklerini kurmaca sanıyor. Çünkü gerçekten olağan dışı olaylar olabiliyor. Biz de şaşırıyoruz. Ama kurgu yok, buna ihtiyacımız da yok. Olaylar kurgu olsaydı biz Türkiye'de en çok izlenen televizyon programı olamazdık.

Şile’de üç kuşak değirmencilik yaptılar

■ Haber Üsküdar - Merve Baş

İstanbul’un Şile ilçesine bağlı Satmazlı köyünde üç kuşaktır değirmencilik yapan Baş ailesinin ferdi Ramazan Baş, ata yadigarı olan değirmenin arızasını gidermek için yardım bekliyor. Eskiden dere kenarında su değirmenlerinin olduğunu ifade eden Ramazan Baş, dedesinin bir müddet sonra köyde evlerinin yanına bir taş değirmeni yaptığını söyledi. Değirmenin başlangıçta mazotla çalıştığını, dedesi öldükten sonra arızalanınca mazottan elektrığe çevirdiklerini belirtti. Askerden geldikten sonra işi devralan Ramazan Baş, makinenin arızasından dolayı değirmeni işletemediğini, arızasını bilen biri yardımcı olursa değirmencilığe devam edeceğini söyledi.

“Burası bize kalmış bir mirastır, sahip çıkmalıyız gerekiyor”

Dedesinden miras kalan taş değirmenini tekrar çalıştırmak istediğini söyleyen Baş, sözlerini şöyle sürdürdü: “Babamdan sonra değirmeni ben çalıştırdım. Köylülerin tarlalarda ürettiği mısır, arpa ve buğdayları öğütüyorduk. Mısır öğütme makinemiz de var. Hayvancılık yapan insanlar da hayvanların yem ihtiyacını karşılamak için arpa ve mısır getirir, biz de öğütürdük.”

“Buğday kepekli üretiliyor”

Taş değirmende üretilen unun daha kaliteli olduğunu ifade eden Ramazan Baş, değirmende arpa, buğday gibi mahsüllerin parçalanarak un haline getirilmesi işini dönen değirmen taşının yaptığını söyledi. Baş, “Buğday, bölmeden değirmen taşının göbeğine geliyor ve burada hızla dönen taş basınç uygulayarak buğdayı un haline getiriyor” dedi.

Ramazan Baş şu bilgileri verdi: “Değirmende, İzmir’in Foça ilçesinden getirtilen iki tane yuvarlak değirmen taşı var, alttaki taş sabit duruyor ve üstteki taş sürekli dönüyor. İki taş arasından dökülen buğday un halinde çuvala dökülüyor. Burada öğüttüğümüz unlar işlenmediği için kepekli, çünkü kepeklerle birlikte öğütülüyor ve ayrıştırılmıyor. Un fabrikalarında una ayrıştırma işlemi uygulandığı için kepekli olmuyor.”

“İnsanlar öküz arabalarıyla buğday getirirdi”

Şile’ye gelin geldiğinde kayınpederi, eşi ve eşinin kardeşinin değirmencilikle uğraştığını söyleyen Aysel Baş, konuşmasına şöyle devam etti: “Ahmetli, Şile, Bıçkıdere, Ömerli gibi birçok yerden insanlar öküz arabalarıyla gelirlerdi, buğday getirirlerdi öğütmek için. Buğday, arpa, yulaf ve çavdar ile tahıl ürünleri öğütülüyordu. Önceden çiftçilik vardı, insanlar üretim yapıyordu. Şu an çiftçilik bitmiş durumda. Değirmen çalışsa bile ekin olmadığı için şu zamanda çok zor bu mesleği sürdürmek, devletin bize yardımcı olması gerekiyor.”

“Şile’de değirmenciler olarak bilinirdik”

Fatma Baş, “Değirmeni; eşim, eşimin kardeşi ve babaları yaptı. Aynı ev yapar gibi, tahtaları ve taşları koydular, yukarısına sepet yaptılar un öğütmek için. Mısırları, buğdayları sepete koyarlardı. Motoru çalıştırırlardı ve taş döndükçe buğday yavaş yavaş kendini atardı, un olurdu. Bizim bu değirmenin ununu dere köylerinde yaşayan insanlar (Bıçkıdere, Oruçoğlu, Üvezli, Kervansaray, Ulupelit) çok beğenirlerdi. Şile’de bilinirdik, müşterilerimiz çok olurdu. Şimdi ise değirmeni arızalı olduğu için artık çalıştıramıyoruz” dedi.

Köy öğretmeni Merve Ceylan'ın 10 parmağında 10 hüner

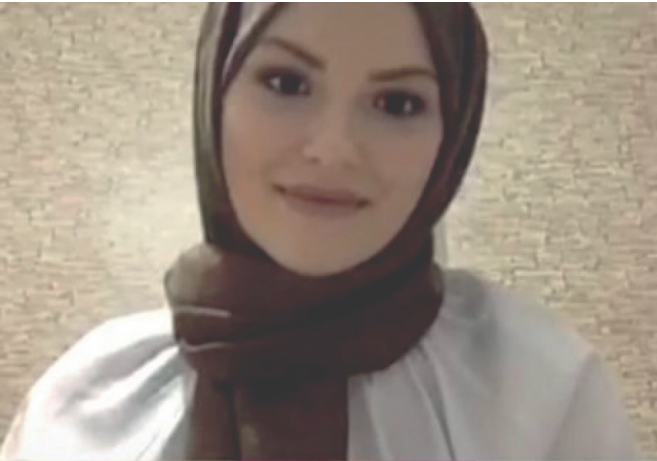

■ Haber Üsküdar - Rabia Soy

Diyarbakır'ın Bağlar ilçesine bağlı Ekince Köyü İlkokulu'nda okul öncesi öğretmeni olarak görev yapan Merve Ceylan, öğretmenlik yapmanın yanı sıra yüksek lisans eğitimine devam eden ve farkındalık çalışmalarıyla da sosyal medyada öne çıkan bir öğretmen. Merve öğretmene köy öğretmeni olmanın nasıl bir duygu olduğunu, yaşadığı zorlukları ve sosyal medyada yürüttüğü farkındalık çalışmalarını sorduk.

Merhaba Merve öğretmenim. Bize biraz kendinizi tanıtabilir misiniz?

Ben Merve Ceylan. Diyarbakırlı bir ailenin 5 çocuğundan biriyim. Lisans eğitimimi Ankara'da Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği bölümünde tamamladım. Ardından Siirt ilinin Pervari ilçesinde bir köy okuluna atanarak 3 sene orada görev yaptım. Daha sonra Diyarbakır'ın bir köyüne tayin istedim. Bağlar ilçesine bağlı Ekince Köyü İlkokulu'nda 3 senedir görev yapıyorum. Diyarbakır merkezde yaşıyorum, aynı zamanda tezli yüksek lisansım için Ankara'ya gidiş gelişlerim oluyor.

Köy öğretmeni olmak nasıl bir duygu?

Öğretmenleri pratikte 2'ye ayırıyorlar; merkezlerde görev yapan öğretmenler ve köylerde görev yapan öğretmenler diye. Aslında bizim kendi aramızda böyle bir ayırımımız yok. Öğretmen öğretmendir diyoruz. Her yerin kendine göre zorluğu var elbette. Köyde öğretmen olmanın da bazı zorlukları ve güzellikleri var. Yeri geliyor okulun tuvaletlerini yıkamak zorunda kalıyorsunuz, yeri geliyor soba yakmak zorunda kalıyorsunuz, yeri geliyor öğretmenler odasında bulaşık yıkamak zorunda kalıyorsunuz. Böyle değişik dezavantajları var. Ama güzellikleri daha fazla oluyor. Çok farklı bir duygu. Çocuk her yerde çocuk, çocuk her yerde güzel, fakat köydeki çocuklar imkân olarak çok kısıtlı, çoğu şeyden mahrum olarak yetişiyorlar. Onların bazı şeyleri ilk defa okulda sizinle deneyimlemeleri inanılmaz bir duygu. Türkçe bilmeyen çocuklarla 1-2 ay jest ve mimiklerle anlaşmaya çalıştım. Gülerek onları rahatlatabiliyordum. Zaman içerisinde Türkçe öğrenmelerine şahit oldum. Şehir merkezinde öğretmenlik yapsaydım bir çocuğa Türkçe öğretebilmenin duygusunu yaşayamayacaktım.

Okul öncesi öğretmenliği yaparken başka birçok projeye de el attığınızı görüyoruz. Neler yaptınız? Anlatır mısınız?

Bireysel olarak sosyal çevremde ve sosyal medya hesabımda bazı farkındalık çalışmaları yapma çabasındayım. Bunlardan birkaçını özetlemem gerekirse; Öncelikli hedefim öğretmen adaylarına ve üniversiteye hazırlanan öğrencilere mesleğimizin pratiğini göstermek, sonra kendi duyarlılıklarımı bir insan olarak iletişim içinde olduğum herkese anlatmak. Sokak hayvanlarını besleme, okul bahçelerini yeşillendirme, köy kütüphanesi, sıcak kış kampanyası, kelebek etkisi, bayram o bayram ola kampanyası. Bunlar son zamanlarda *birlafiguzaf* isimli sosyal medya hesabımdan duyurup civardaki öğretmen arkadaşlarımla ve takipçilerimle yürüttüğüm birkaç küçük çalışma. Belli bir sistematigi yok. İhtiyaç anında ortaya çıkan fikirler. Örneğin; Kelebek Etkisi'nde korona sebebiyle babaları işsiz kalan veya çeşitli sebeplerle maddi zorluklar yaşayan kelebek hastası 300 çocuğun ailesine market çekleri alındı. Diyarbakır'ın Hani ilçesinde yaşayan Epidermolizis Bülloza hastası Mikail'in akülü araç hayalini gerçekleştirdik. Ondan önce takipçilerimin kargola-

dıkları kitaplarla 3 köye kütüphane kuruldu. Bu kış Şırnak, Muş, Şanlıurfa ve Diyarbakır'daki belli birkaç okula bot ve montlar gönderildi. Sosyal medyada organize olarak korona sebebiyle aç kalan sokak hayvanları için mahallemize yemek bırakma çalışmaları gerçekleştirdik. Bu gibi küçük çaplı fakat çok önemli farkındalık çalışmaları üretip uyguluyoruz.

Siz basında haber olan, aynı zamanda sosyal medyada da aktif bir öğretmensiniz. İş hayatı, okul hayatı, sosyal sorumluluk projeleri ve sosyal medyada bu kadar yer almak. Bütün bunlar nasıl başladı?

Öğretmenlik, yüksek lisans, farkındalık çalışmaları ve sosyal medya. Bunlar eğer kaliteli işler yapmak istiyorsanız çok vakit alan ayrı alanlar. Hepsini bir arada yapmaya çalışmak elbette zorluyor. Fakat hepsini seviyorum, ayıramıyorum. Bunları tek bir kimlikle bütünleştirip anlamlı hale getirmeye çalışıyorum. Bütün bunlar şu tarihte şu olayla başladı diyemem, ilköğretim yıllarımda yerel bir radyoda iki sene çocuk programı sundum. Bu, aktif olmaya başlamama vesile

oldu. Üniversitede ayakkabısı olmayan biri için artık kumaşlarla dolap süsleri dikip satmış, o arkadaşşıma ayakkabı almıştım, birilerinin yardımına koşmanın tadını o zaman aldım. Öğretmenlikte ise sanırım üçüncü senemde aktifleştım. Mesleğe adapte olmam biraz zaman aldı ve tanıyıp sevince artık insanlara da sevdırme ve yaşadıklarımı anlatma ihtiyacı hissettim. Yüksek lisans yapmaya ise daha lisansa başlamadan

karar vermişim. Sanırım biraz tuhaf fakat öğrenme ve daha çok öğrenme azmi diyorum buna. Çünkü öğrenmenin ucu bucağı yok.

Gözlemlediğim kadarıyla doğayı, müziği, hayatı seven birisiniz. Çocuklara hem okulu hem de yaşamı bu sayede sevdirdiğinizi düşünüyorsunuz. Size hayatta bu denli güç veren şey nedir?

Doğaya karşı çok hassasım. Ekolojik dengeyi korumamızın öneminden sanırım bahsetmeme bile gerek yok, çünkü içinde bulunduğumuz sürecin bize yeteri kadar ders verdiğini zannediyorum. Canlıları ayırmıyo-

rum, bitki, hayvan, insan... Hepsi çok kıymetli. Öğrencilerimle ağaç dikiyoruz, hayvan besliyoruz, artık bana gelirken kırlardan çiçek bile koparmıyorlar. Çünkü çiçeğin de canı olduğunu içselleştirdiler. Onun yerine çiçeklerin selamını getiriyorlar, benim yerime kokuyorlar falan. Hobileri önemsiyorum. Müzik, resim, drama, yazmak... Bütün bu meselelerde bana güç veren şey sevgi. İnsan sevdiği şeyi yaptığında mutlu oluyor, iyi hissediyor, üretiyor, emek veriyor. Herkes muhakkak bir şeyi seviyordur, onu bulmaya çalışıyorum. Çocuğu sevdiği şeyle bir araya getiriyorum. Sonrası kendiliğinden geliyor. Benim ilhamım ve sevdiğim şey de bu. Seveni sevdiğine kavuşturmak.

Köy okulunda belli imkânlarla eğitim-öğretim görülüyor. Sizi en çok zorlayan ne oldu?

Çevresel anlamda köy okullarının fiziksel imkânları çok kısıtlı. Ankara'da çok güzel bir okulda staj yaptım. Öyle bir yerden böyle bir yere geldim. Adaptasyon problemi yaşadım. Sadece masa ve sandalyelerin olduğu bir sınıfta okul öncesi eğitim verilmesi çok zor. Annemin mutfak halılarında, kuzenlerimin oyuncaklarına kadar el koyarak bir şekilde her iki okulda da adeta sıfırdan sınıf kurdum, bu beni beden ve madden çok zorladı. Diğer mesele ise Türkçe mevzu-su. Çocuklar evde ana dillerini konuşuyorlar ve başka bir dil ile yüzleştikleri ilk yer ana sınıfı oluyor. Siirt'te sınıfın tamamı Türkçe bilmeyen ve okula alışana kadar haftalarca sadece ağlayan çocuklarla ilk karşılaşmam hayatımın en zor anlarındandı. Onlara göstermeden ağladığım çok zaman oldu. Fakat birkaç ay sonra sınıfın tamamı benim gibi uzata uzata 'caaanım' demeye başladığında efsane bir duygu yaşadım. En geç Türkçe öğrenen bir çocuğumun, 'Öğretmenim, bana oyuncak vermiyor yaa' diye ağzından Türkçe bir cümle çıktığını hatırlıyorum. Gözlerim dolmuştu, çok duygulanmışım. Siirt'ten ayrılırken 50'den fazla çocuğa topluma karışacakları dili öğretmek, hayattaki en büyük gururum.

Pandemi nedeniyle yüz yüze eğitim-öğretime de ara verilmişti. Bulunduğunuz yer imkânların kısıtlı olarak bilindiği bir bölge. Evde kaldığımız günlerde siz bu süreçte eğitimi nasıl devam ettirdiniz?

Pandemi en çok köy öğretmenlerini etkiledi, öğ-

retmenlerin içinde de okul öncesi öğretmenlerini. Elimiz, kolumuz bağlı. Genel konuşmam, kendimden bahsedebilirim. Çünkü genelin durumunu bilmiyorum. EBA'ya etkinlikler yüklüyorum, pratik yapamıyoruz. Köyde internet yok. Babalar inşaat işçisi olduğundan farklı illerde, annelerin çoğu Türkçe bilmiyor. Bu yüzden görüntülenme sayıları hep sıfırdı. Bunun üzerine telefonla görüşmeye ve köye birkaç defa ziyarete gitmeye çalıştım. Elbette yeterli değil, fakat imkânlar bu kadarına müsaade etti. Pandemi sürecinde olduğumuz için sosyal mesafeyi korumamız gerekiyor, evleri ziyarete gittiğimde, tarlada tavuklarla oynayan bir öğrencime seslendim. Beni görünce 'öğretmeniiii' diye koşarak sarılmak istedi, sarılamadım. Birbirimizi çok özlemişiz. Umarım sağlıklı günlere ve birbirmize kavuşuruz.

Öğretmen adaylarının üniversitede gördükleri eğitim dışında başka bir branşta kendilerini geliştirmeleri konusunda ne düşünüyorsunuz?

Benim önceliğim, kişinin meslek olarak yapmayı seçtiği alanda kendini tam donanımlı hale getirmesi. En azından lisansının üzerine yüksek lisans yapması veya hizmet içi kaliteli eğitimler, ulusal ve belki de uluslararası geçerliliğe sahip kurslar alması gibi. Bunları sağladıktan sonra ilgi alanlarına yönelik farklı branşlara da eğilimleri ve vakitleri varsa yönelmeyi ihmal etmemeliler. Bu biraz enerji meselesi. Herkes kendini tanır. Benim edebiyata da ilgim vardı. Öğretmen olarak atandıktan sonra tekrar sınava hazırlandım. Edebiyat bölümünü ikincilikle kazandım, fakat kendimde o enerjiyi göremediğim için vazgeçtim. Minimalizm ile ilgilendiğim bir dönemde 'Hedeflerde de Minimalizm' başlığı beni etkilemişti. Güzel ve kaliteli bir şeyler yapacaksanız ciddi bir enerji ve vakit gerekir. Yarım yamalak beş şey yapacağıma sevdiğim iki şey belirler ve ona yoğunlaşarak hatırı sayılır bir kalite ortaya koyabilirim. Neyi sevdiğinize tam olarak karar verin, odaklanın ve sürecin tadını çıkarın.

Yaşadıklarınızı ve tecrübelerinizi paylaştığınız için teşekkür ederim. Sizin gibi öğretmenlere gerçekten çok ihtiyacımız var. Başarılar diliyorum.

Kendimi anlatma fırsatı verdiğiniz için ben teşekkür ederim.

Milli sporcu Büşra Taştemir: “Sporun cinsiyeti olmaz”

■ Haber Üsküdar - Merve Şişman

Sporda cinsiyetçi ayrımlar yapılması ve bazı spor dallarının sadece erkekler tarafından yapılabileceği yargısı, toplumların kanayan yaralarından biri. Kick boks da o spor dalları arasında yer alıyor ve erkek egemen bir spor dalı olarak görülmeye devam ediyor. Ancak Büşra Taştemir’in hikâyesi, bir insanın hayalleri doğrultusunda önyargıları yıkabileceğini ve spor sevdası için zorlu engelleri aşabileceğini gösteriyor. O, verdiği bu mücadelede hırsı ve azmiyle Türkiye adına sayısız madalya kazandı ve henüz 20 yaşındayken kick boks dâhil sporun cinsiyeti olmadığını herkese kanıtlamayı başardı.

2000 yılında Samsun’da dünyaya gelen Büşra Taştemir, mobilyacı bir babanın ve markette kasiyer olarak çalışan bir annenin üç çocuğundan birisi. Küçük yaşlarda içindeki spor sevgisini fark etmesine karşın branş seçiminde yaşadığı kararsızlık onun hayatındaki ilk engeli oldu. Tesadüfi bir karşılaşmanın ardından kick boksta karar kılarak bu engeli aştı ve aldığı bu karar onun hayatını değiştirdi. Çıktığı bu yolda başarısız olacağını düşünenlere her zaman karşı geldi ve başarı basamaklarını adım adım tırmadı. 2018’de İtalya’nın Venedik şehrinde düzenlenen dünya şampiyonası final maçında İsrailli rakibiyle ringe çıktı. Bu karşılaşmada dünya ikincisi olarak Türkiye’ye gümüş madalya getirdi. Ardından 2019’da katıldığı üniversiteler arası Muay Thai Türkiye Şampiyonası’nda 48 kilogramda

birincilik madalyasının sahibi oldu. 2020’de ise Türkiye Açık Kick Boks Şampiyonası’nda 48 kilogram Low Kick branşında birincilik alarak madalyalarına bir yenisini daha ekledi. Hayatı boyunca başarıdan beslenen ve sponsuz bir yaşam düşünemeyen Büşra Taştemir, ülkesini daha iyi temsil etmek için çalışmalarına devam ediyor.

“İnsanların desteği beni spora daha çok bağladı”

Büşra Taştemir, kendini küçük yaşta spora adanmış bir milli sporcu. Taştemir’in kick boks sporuna başlaması ve milli olması tamamen tesadüfi bir karşılaşmanın sonucunda olmuş. Çocukken vermeye çalıştığı ve aslında hayatını değiştiren o kararın hikâyesini Büşra Taştemir şu şekilde anlatıyor: “Çocukluktan gelen bir spor merakım vardı. Okuldaki arkadaşlarım da sporla ilgileniyorlardı. Ben de hep sporcu olmak istiyordum ama bir türlü hangi sporu yapacağıma karar veremiyordum. Bir gün babam bir akrabamızla karşılaşıyor ve sohbet arasında kızının kick boks antrenörü olduğunu, bizim evin yakınındaki bir salonda çalıştığını öğreniyor. Eve geldiğinde bize bu konudan bahsetti. Ben de hep dövüş sporlarına merak duyduğum için gitmek istediğimi söyledim ve ertesi gün ablamla birlikte spor salonuna kaydolduk. Bu şans eseri karşılaşma benim spora ilk adımı atmamı sağladı.”

“Ablamın daha başarılı olacağına inanılıyordu”

Spor salonuna kaydolduğu için çok sevindiğini hatırlayan Taştemir sonraki süreci ise şöyle özetliyor: “Ben spora başlayacağım için çok hevesliydim ama biraz çelimsiz ve utangaç bir çocuk olduğum için babam benden çok ablamın başarılı olacağını düşünüyordu. O zamanlar ben on, ablam on iki yaşındaydı. İkimiz de kick boksa başladık fakat ablam derslerine ağırlık

vermek istediği için kick boksu bıraktı. Ben ise hırslı bir çocuktum ve kick boksu gerçekten çok sevmiştim. Antrenörüme ve arkadaşlarıma hemen alışmışım. Yapabildiğimi ve başarılar elde edebileceğimi gördükçe daha çok motive oluyordum. Antrenörüm Esra Güngör hırslımı gördükçe benimle daha çok ilgilenmeye başladı. Kendimi denemem için beni bir maça soktu. 46 kilogram yıldızlarda ilk maçımı Light Contact branşında yapmışım. Benim için çok heyecanlı bir maçı. Yenilmişim ama iyi bir maç çıkarmışım. Daha sonrasında Fatih Karagül hocamla antrenmanlarıma devam ettim. Bu süreçte kendimi spora daha çok adadım ve spor hayatımın çok büyük bir parçası oldu.”

“Yargıları yıkıp maçlara çıkarak şampiyon oldum”

İlk kez 14 yaşındayken Türkiye şampiyonu olan Büşra Taştemir, bu başarıyı elde ettikten sonra ailesinin ve çevresindeki insanların desteği ile spora daha çok bağlanıyor ve başarıları artarak devam ediyor. Ancak Büşra Taştemir hayallerinin peşinde koşarken çok talihsiz bir olay yaşıyor ve yaptığı idman sırasında

sakatlanarak spora uzunca bir süre ara vermek zorunda kalıyor. Hasta yatağında antrenmansız geçirdiği her gün hedeflerinden bir adım daha uzaklaşırken o, birincilik madalyasının boynuna geçirileceği anı hayal ediyor Emekleyerek de olsa şampiyon olacağı günü bekleyen Büşra Taştan, pes etmediği bu zorlu süreci şöyle aktarıyor: "2016'da büyük bir sakatlık geçirdim. Arkadaşımla idman yaparken tekme attım ve dizim döndü. Ön çapraz bağlarım koptu ve ameliyat olmak zorunda kaldım. 6 ay boyunca spor yapamadım. Psikolojik olarak da biraz yıprandım. Sakatlığımın büyümemesi için motive olmaya çalıştım. Bu sakatlık beni kick bokstan uzaklaştırdığı için de kendime sinir oluyordum. Ameliyat olduktan bir ay sonra fizik tedaviyle dizimi güçlendirmeye çalıştım. Fizik tedavi bittikten sonra ise önce düz koşularla antrenmana başladım. Zamanla kendime olan güvenim yerine geldi. Pes ettiğimi düşünen insanların yargılarını yıkarak tekrar ringe çıktım ve tekrar şampiyonluk elde ettim. 18 yaşında Gençler 48 kilo Low Kick branşında Türkiye şampiyonu oldum. Artık önümde dünya şampiyonası olduğu için daha çok çalışmam gerekiyordu."

"Nefesimi, terimi, kalbimin atışlarını sanki her yerimde hissediyordum"

Büşra Taştan artık dünya şampiyonluğuna hazırlanıyordu. Spora başladığı ilk günlerde haftada 3 gün yaptığı antrenmanları bu dönemde 5 güne çıkarmıştı. Haftada 3 gün teknik çalışıyor, 2 gün ise koşu ve kondisyon idmanları ile maç eksikliklerini tamamlıyordu. Taştan, dünya şampiyonası serüvenini şu şekilde aktarıyor: "Bu süreçte hem antrenmanlarda

aldığım eğitim hem de kamp çalışmalarım yoğun bir şekilde devam etti. Artık hazırdım ve dünya şampiyonu olmama çok az kalmıştı. 9-10 yaşından bu yana dövüştüğüm için rakiplerimin çoğunu tanıyordum ve nasıl dövüştüklerini çözmüştüm. Her zaman taktiklerini gözlemledim. 2018 yılında İtalya'nın Venedik kentinde düzenlenen dünya şampiyonasında ilk maçım Bulgaristanlı rakibimle idi. Çok güzel ve temiz bir maç çıkarmıştım. Heyecanım biraz olsun geçmişti. İkinci maçında Sırbistanlı rakibimle karşılaşacaktım. Heyecanlı, güzel bir maç olmuştur. Nefesimi, terimi, kalbimin atışlarını sanki her yerimde hissediyordum. Soğukkanlı olmaya çalışıyordum. Artık sadece final maçım kalmıştı ve onu da kazanırsam dünya şampiyonu olacaktım. Hedefime bu kadar yakın olmak beni çok heyecanlandırmıştı, gergindim. Hocam ve arkadaşlarım beni hep motive ederek kendime olan inancımı daha çok artırdılar. Benden beklenti yüksekti ve ortamın atmosferi çok etkileyiciydi. Finalde İsraili rakibim ile karşılaştım. Ama ne yazık ki beklediğim gibi geçmedi ve rakibime 2-1 yenilerek dünya ikincisi oldum. Ancak bu yenilgi beni daha da güçlendirdi. Bu kaybediş benim için tecrübe oldu ve artık o atmosferi tekrar tatmak için var gücümle çalışıyorum. Bundan sonraki süreçte tek hedefim ve hayalim dünya şampiyonu olmak."

"Başarılarım, yenilgilerim ve yanımda olan insanlar beni özgür hissettiriyor"

Büşra Taştan gönül verdiği kick boks için toplumda bazı önyargılar olduğunu da zaman zaman hissettiğini belirtiyor ve hayatında benimsediği felsefeyi şöyle ifade ediyor: "Kadınları belli kalıplara oturtuyorlar. Bu yüzden hayatım boyunca 'erkek sporu bu ya kadın

ne yapabilir?' düşüncesine sahip insanlardan uzak durdum. Hatta bu kitlenin söylediklerine karşı çıkmak için hırslandım, önyargılarını yıkmak için daha da çok azmettim. Benim şansım, çevremdeki insanların yaptığım spora karşı önyargıları olmamasıydı. Aslında beni hep desteklediler. Fakat kick boks yaptığımı inanamıyorlardı. Kick boksun erkek sporu olarak bilinmesine ve kadına yakıştırılmamasına burada da şahit oldum. Zamanla başarı elde ettikçe herkes benimle gurur duydu ve hep destekleyici oldular. Başardığımı gördüklerinde saygınlık kazandım ve spora aşıla bağlanmaya devam ettim. Ben, kalıpların dışında özgürüm. Başarılarım, yenilgilerim ve yanımda olan insanlar beni özgür hissettiriyor. Bu sahip olduğum özgür ruhu kaybetmeden yoluma devam edeceğim."

"Bu spora yürekten bağlı olduğumu tüm Türkiye görsün istiyorum"

Sporun kendisine hayatı boyunca çok şey kattığına da değinen Büşra Taştan, ülkesinin bayrağını dalgalandırdığı için kendisiyle gurur duyduğunu şu sözlerle dile getiriyor: "Spor bana çok şey kattı; küçük yaşta hedeflerim oldu ve kendime güvenim arttı. Yeni insanlar tanıdım, birçok şehir ve ülke gezdim. Toplum arasında saygı duyulan bir birey oldum. Genç yaşta bu başarıları elde etmiş olmak, bayrağımı dalgalandırmak, Türkiye adına yarışmak ve ülkemizi temsil ediyor olmak çok gurur verici. Şimdiki hedefim ise dünya şampiyonluğu. Bu duyguyu yaşamak ve ülkemizi güzel bir şekilde temsil etmek istiyorum. Bu spora yürekten bağlandığımı tüm Türkiye görsün istiyorum."

Hatay'daki Suriyeli sığınmacı sayısı 400 bini geçti

	İlçe	İlçe nüfusu	Suriyeli nüfusu	Suriyeli nüfusun İlçe nüfusuna oranı (%)
1	Reyhanlı	98.534	129.354	131,28
2	Kumlu	14.233	7.329	51,49
3	Kırıkhan	115.196	56.025	48,63
4	Yayladağı	35.460	15.233	42,96
5	Antakya	377.793	126.890	33,59
6	Belen	33.540	10.102	30,12
7	Altınözü	61.106	18.353	30,03
8	Erzin	41.368	7.450	18,01
9	İskenderun	248.335	38.642	15,56
10	Hassa	56.409	8.189	14,52
11	Payas	41.409	4.891	11,81
12	Dört Yol	123.891	11.056	8,92
13	Arsuz	90.456	2.482	2,74
14	Defne	151.017	2.379	1,58
15	Samandağ	121.109	561	0,46

■ Haber Üsküdar - Dijan Hatam

Suriye'den Türkiye'ye ilk toplu göç hareketi Hatay'ın Reyhanlı ilçesindeki Cilvegözü Gümrük Kapısı'ndan 2011 yılında gerçekleşti. Suriye'nin sınır komşusu olan Hatay'a 29 Nisan 2011 tarihinde 234 Suriyeli geçiş yapmıştı. O günden bugüne Hatay'daki Suriyeli sığınmacı sayısı giderek arttı. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün sayfasında yer verilen 23 Aralık 2020 tarihli verilere göre, Hatay'daki Suriyeli sayısı 433 bine ulaştı. Bu rakamlara göre Hatay, İstanbul ve Gaziantep'in ardından en fazla Suriyeli sığınmacı sayısına sahip üçüncü şehir konumunda.

Antakya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından Şubat 2020'de hazırlanan Hatay İli Özel Teşvik Talep Analiz Raporu'na göre, Hatay'daki Suriyeli nüfusunun il nüfusuna oranı 27.27'dir ve Kilis'in ardından nüfusa oranla en fazla Suriyeli barındıran ikinci şehirdir. İlçeler bazında bakıldığında, Hatay'ın Reyhanlı ilçesindeki Suriyeli nüfusunun yerel halkın nüfusundan daha fazla olduğu görülmektedir.

Türklerden ucuza ve sigortasız çalışıyorlar

Suriyeli erkekler genelde geçimlerini inşaatlarda çalışarak ya da atık toplayarak, kadınlar da ev temizliğine giderek sağlıyorlar. Suriyeliler Türklerden daha ucuza ve sigortasız çalıştıklarından dolayı hemen hemen her iş yerinde Suriyeli ile karşılaşmak mümkün. Durumları daha iyi olanlar ise ya seyyar satıcılık ya da manavlık yapıyor. Bazı Suriyeliler ise geçimlerini dilencilik yaparak sağlıyorlar. Küçük çocuklar da trafik ışıklarında mendil ve su satarak ailelerine katkı sağlamaya çalışıyorlar. Reyhanlı gibi bazı ilçelerde Suriyeli esnaf sayısı Türk esnaf sayısını geçmiş durumda. Suriyelilerin çoğu kentlerde yaşamasına karşın, bazı sığınmacılar çadırlarda kalıyor. Reyhanlı'ya bağlı Cilvegözü sınır kapısı yolu üzerindeki çadırlarda yaşayan Suriyelileri görmek mümkün.

"Araç bulamadığımız zamanlarda yürüyerek gelmek zorunda kaldık"

Ailesiyle beraber Suriye'nin İdlib şehrinden gelip

Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen A.E. ile bir görüşme ayarladık ve yaşadıkları sorunları kendisinden dinledik. Aile babası olan A.E. Türkiye'ye 2013 yılında eşi ve 3 çocuğuyla beraber kaçak olarak geldiklerini, daha sonra tekrar Suriye'ye dönüp eşi ve kendisine pasaport alarak Cilvegözü Gümrük Kapısı'ndan resmi olarak geçtiklerini anlatıyor. Türkiye'ye geliş sürecinden bahseden A.E. şunları söylüyor: "Buraya gelmeden önce Suriye'deki yaşamım buradaki yaşamım gibiydi. Devlete bağlı bir işletmede buğday ve un işleriyle uğraşıyordum, boş zamanlarımda da inşaatlarda çalışıyordum. Savaş başlayınca işimiz de güvenliğimiz de kalmadı. Devamlı etrafımıza düşen bombalardan çocuklarımıza zarar gelmesinden korktuğumuzdan, ailemle beraber iki abimin ailesiyle oradan kaçtık ve Türkiye'ye sığındık. Diğer abim ise ailesiyle beraber Lübnan'a gitti."

Gelirken yolda çok zorlandıklarını ifade eden A.E., araç bulunca araçlara bindiklerini, bulamayınca

yürüyerek geldiklerini söyleyerek çok zor zamanlar geçirdiklerinin altını çizdi. Hatay'ı tercih etme sebeplerinin ise yakın olduğundan, Suriye'den gelen tanıdıkları olduğundan ve daha uzağa gitmeyi mali yönden karşılayamadığından dolayı olduğunu söyledi. Ailede çalışan tek kişinin kendisi olduğunu belirten A.E., Hatay'da Suriye'deki gibi hem çiftçilik yaparak hem de inşaatlarda çalışarak günlük kazancını çıkarmaya çalıştığını ekledi.

"Barınmamız için ev verdiler, elektrik ve su faturalarımızı ödediler"

Türkiye'deki ilk zamanlarında Türklerden çok yardım gördüklerini anlatan A.E., Türklerin barınmaları için ev verdiklerini, elektrik ve su faturalarını da ödeyerek geçimlerine katkıda bulunduklarını söyledi. Suriye'den gelirken sadece çamaşır makinesi ve buzdolabı getirdiklerini ifade eden A.E., geri kalan ev eşyası ihtiyaçlarını Türk vatandaşlarının verdiğini ya da satın alarak karşıladıklarını söyledi. Hatay'daki yaşamlarının hemen hemen Suriye'deki yaşamları gibi olduğunu ve Arapça yoğun konuşulduğu için dil sorunu da yaşamadıklarını belirtti. Şu an Türklerle aile gibi olduklarını ekleyerek, "Eğer sen iyi olursan onlar da iyi olur" dedi. Suriye'deki akrabalarıyla önceleri bayramlarda görüşebildiklerini ama şu an pandemi sebebiyle sadece telefonla iletişime geçebildiklerini belirtti.

"Çocuklar hemen uyum sağladı"

Çocuklarının eğitim durumundan da bahseden A.E., ilk geldiklerinde çocukların okula gidemediğini fakat iki yıl sonra Suriyeli ve Türk çocukların okuduğu okula gittiklerini söyledi. Çocukların Türkiye'deki düzene uyum sağlamakta sorun yaşamadıklarını, hatta hemen uyum sağladığını belirten A.E., çocuklarının Türk arkadaşlar da edindiğini anlattı.

Kızılay'dan kişi başı aylık 120 lira alıyorlar

Geçimini işçilik yaparak sağlayan A.E., devletten yardım almadıklarını sadece Kızılay'dan kişi başına 120 TL aylık yardım aldıklarını söyledi. Bu konuyu araştırdığımızda, kısa adı SÜY olan Sosyal Uyum Yardımı kapsamında Kızılay'ın bu ödemeleleri yaptığını öğreniyoruz. Finansmanı Avrupa Birliği bütçesinden karşılanan bu yardımdan 2019 yılında bir milyon 695 bin 555 sığınmacının yararlandığı ifade ediliyor.

